

تحلیلی بر نشریات اسلامی

۴ مهر ۱۳۹۴ ساعت ۲۱:۵۷

فصل سوم به بررسی مطبوعات اسلامی پس از انقلاب اسلامی اختصاص دارد. در این بخش با جستجو در منابع موجود، ۱۷۴ نشریه اسلامی شناسایی شد. از این تعداد، ۸۴ نشریه گوناگون انتخاب شده و با استفاده از مصاحبه و پرسشنامه معکوس به بررسی وضعیت معیارهای گوناگون بر روی این نشریات پرداخته شده است.

کتاب بررسی تحلیلی نشر مطبوعات دینی در ایران به همت مرکز مطالعات فرهنگی - اجتماعی با هدف ارائه‌نمایی تاریخی - تحلیلی بر نشریات اسلامی در ایران معاصر با تأکید بر شناسایی آسیبها و فرصت‌های موجود در نقش‌آفرینی این رسانه مهم در دوره پس از انقلاب اسلامی انجام شده است. این اثر در چهار فصل سامان یافته است.

فصل اول، نمایی تاریخی از آغاز تأسیس مطبوعات در ایران تا سال ۱۳۵۷ ارائه کرده است. این گزارش آماری در قالب دوره‌های گوناگون تاریخی به بازنمایی تاریخ تأسیس مطبوعات ایرانی در قالب‌های متفاوت می‌پردازد و اطلاعات متنوعی را در بخش‌های گوناگون ارائه می‌کند. در این راستا دستهبندی نشریات ایرانی در دوره‌های زمانی، موضوعی، زبانی، داخلی و خارجی، قلمرو جغرافیایی و مانند آن انجام گرفته است. در پایان نیز فهرست نشریات ایرانی از سال ۱۲۱۵ - ۱۳۲۰ به همراه اطلاعات تکمیلی در ۱۱۵۰ عنوان - برآمده از یافته‌های این فصل - در پیوست شماره یک آمده است.

همان‌طور که گفته شد بر خلاف فقر مطالعات در باب مطبوعات اسلامی، چند منبع دست اول و معتبر در معرفی مطبوعات ایرانی عهد قاجار نگارش یافته که تا حد بسیاری، غبار فراموشی از چهره این پدیده نوپدید زدوده‌اند. در رأس این منابع، کتاب چهارجلدی تاریخ جراید و مطبوعات ایران تألیف صدر هاشمی است که ۱۱۵۰ نشریه ایرانی را از آغاز تا سال ۱۳۲۰ معرفی کرده است. اثر علمی دیگر، گردآوری رابینو، نایب کنسول فرانسه در رشت است که بیش از سیصد مطبوعه ایرانی عصر قاجار را تألیف کرده است. این اثر سپس از سوی محمدعلی تربیت تکمیل شده و در ادامه به دست ایران‌پژوه نامدار، ادوارد براون با نام تاریخ ادبیات و مطبوعات دوره مشروطیت به طبع رسیده است. در کنار این سه اثر دست اول، برخی پژوهش‌های معاصر، جستجوهای متنوع و

دسته‌بندی‌های درخور توجهی در این زمینه انجام داده‌اند که در این اثر به‌ویژه از کتاب سیدفرید قاسمی در بازتنظیم مطبوعات عصر قاجاریه در تکمیل سه منبع یادشده بهره جستند.

فصل دوم به بررسی روند تأسیس مطبوعات اسلامی می‌پردازد. در این فصل با جستجو در منابع موجود، ۱۳۸ نشریه اسلامی در فاصله سالهای ۱۲۸۱ - ۱۳۵۷ شناسایی و معرفی شده است. سپس دسته‌بندی‌های متعددی از نشریات اسلامی به عمل آمده و نیز معرفی مختصری از مهم‌ترین نشریات دینی تا پایان دوره پهلوی اول صورت گرفته است.

فصل سوم به بررسی مطبوعات اسلامی پس از انقلاب اسلامی اختصاص دارد. در این بخش با جستجو در منابع موجود، ۱۷۴ نشریه اسلامی شناسایی شد. از این تعداد، ۸۴ نشریه گوناگون انتخاب شده و با استفاده از مصاحبه و پرسشنامه معکوس به بررسی وضعیت معیارهای گوناگون بر روی این نشریات پرداخته شده است.

فصل چهارم به تجزیه و تحلیل وضعیت، مشکلات، فرصت‌ها و راهکارها در باب مطبوعات اسلامی اختصاص یافته و در این باره مباحث متنوعی با دسته‌بندی‌های خاص انجام گرفته است. در بخش پایانی و با عنوان پیوستها از نتیجه جستجوی تیم پژوهشگر در منابع گوناگون، سه فهرست، شامل فهرست کل مطبوعات ایرانی از آغاز تا سال ۱۳۲۰، فهرست مطبوعات اسلامی از آغاز تا سال ۱۳۵۷ و فهرست مطبوعات اسلامی پس از انقلاب اسلامی ارائه شده است. این فهرستها حاصل بررسی منابع در دسترس و بر اساس تعریف عملیاتی است که از نشریات دینی انجام شده است.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetariikh.com/news/۲۰۷۲۱/اسلامی-نشریات-تحلیل>